

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Όνομα:

Βαθμός:

Τμήμα:

Ημερομηνία:

Ξενοφώντας *Ελληνικά*, 2.3.§52-55.3

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· «Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἴκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι. Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὁδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου». Ἐκ δὲ τούτου ἐκέλευσε μὲν ὁ τῶν τριάκοντα κῆρυξ τοὺς ἕνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην· ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἡγουμένου αὐτῶν Σατύρου τοῦ θραυστάτου τε καὶ ἀναιδεστάτου, εἶπε μὲν ὁ Κριτίας· «Παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ κατακεκριμένον κατὰ τὸν νόμον. Ὑμεῖς δὲ λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες οἱ ἕνδεκα οὐ δεῖ τὰ ἐκ τούτων πράττετε».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὑμῶν μέντοι, ... ἐκ τούτων πράττετε».

Μονάδες 30

2. «ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν»: Τι επιδιώκει ο Θηραμένης με την καταφυγή του στον βωμό; (μονάδες 4) Να λάβετε υπόψη σας το κοινωνικό και θρησκευτικό πλαίσιο της εποχής. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

3. «Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς»: Ποια προειδοποίηση και σε ποιους την απευθύνει ο Θηραμένης; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

4. «Θυμηθῆτε, πολῖτες —κι ὅσοι δεν το ξέρετε, μάθετέ το— ὅτι στο δεξιό εκείνων που πλησιάζουν βρίσκονται αυτοί που εδώ και τέσσερις μέρες νικήσατε και πήρατε στο

κυνήγι. Στο άκρο αριστερό τους πάλι είναι οι ίδιοι οι Τριάντα – αυτοί που δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας εξόριζαν από την πόλη, μας έδιωχναν από τα σπίτια μας κ' έκαναν προγραφές των αγαπημένων μας. Να όμως που τώρα τους έλαχε κάτι που αυτοί ποτέ δεν περίμεναν, ενώ εμείς πάντα το ευχόμασταν – τους αντικρύζουμε με τα όπλα στα χέρια! Κάποτε μας έπιαναν την ώρα που τρώγαμε, την ώρα που κοιμόμασταν, την ώρα που ήμασταν στην Αγορά· άλλοι εξοριστήκαμε όχι μόνο αναίτια, αλλά δίχως να βρισκόμαστε καν στην πόλη. Γι' αυτό κ' οι θεοί παίρνουν τώρα φανερά το μέρος μας: μέσα στην καλοκαιρία προκαλούνε θύελλα την ώρα που μας συμφέρει· όταν κάνουμε επιχείρηση, λίγοι εμείς εναντίον πολλών εχθρών, θριαμβεύουμε χάρη στην εύνοιά τους.»

Ξενοφώντας Έλληνικά, 4.§13-14 (Μετάφραση Ρ. Ρούφος).

Αφού διαβάσετε με προσοχή και τα δύο κείμενα (πρωτότυπο και μεταφρασμένο) που σας έχουν δοθεί, να καταγράψετε τις ενέργειες που φανερώνουν ότι οι Τριάκοντα ήταν ασεβείς και αυθαιρετούσαν.

Μονάδες 10

5. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. <i>Ἀκούσας</i>	α. σύγγραμμα
2. <i>ἐννομώτατα</i>	β. πραγματικός
3. <i>ἔγραψαν</i>	γ. διανομή
4. <i>ὄνομα</i>	δ. μόνος
5. <i>πράττετε</i>	ε. υπάκουος
	ζ. πανάκεια
	η. συνώνυμο

Μονάδες 10

6. α. «...μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὔτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.» Στο απόσπασμα που σας δίνεται να εντοπίσετε τους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών μιας δεικτικής και

μιας αναφορικής και στη συνέχεια να τους μεταφέρετε στον άλλο αριθμό. (μονάδες 5)

β. *ἔγραψαν, βοηθήσετε, ἐκέλευσε, εἶπε, κατακεκριμένον*: να γράψετε τον αντίστοιχο τύπο στον ενεστώτα στην ίδια φωνή. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

7. Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των λέξεων/φράσεων και της πρότασης που ακολουθεί (δεν χρειάζεται να αναγνωρίσετε την εισαγωγή και εκφορά της) : α) *περί τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ*, β) *ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὄδε ὁ βωμός*, γ) *ἐπιδείξαι*, δ) *ἀσεβέστατοι*, ε) *ὕμιν*.

Μονάδες 10

8. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. εντυπωσιάστηκε από την προσωπικότητα του Αγησίλαου και τον ακολούθησε μαζί με τον σπαρτιατικό στρατό, στη μάχη της Κορώνειας (394 π.Χ.).
- β. δέχτηκε βαθύτατη επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του από τον Περικλή.
- γ. διαθέτει την ίδια διεισδυτικότητα και βαθιά πολιτική σκέψη με τον προκάτοχό του Θουκιδίδη.
- δ. παρεμβάλλει ποιητικές εκφράσεις στο κείμενό του και χρησιμοποιεί το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη).
- ε. έγραψε, μεταξύ άλλων, τα έργα *Κύρου Ανάβασις* και *Κύρου Παιδεία*.

Μονάδες 10